

Concept Verordening jeugdhulp 2026
wensen en bedenkingen

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon	14 050	Bijlage(n)	3	Ons kenmerk	300920-2025
Datum	1-10-2025	Uw brief van		Uw kenmerk	

Geachte lezer,

Met deze brief informeren wij u graag over de voorgestelde aanpassing van de Verordening jeugdhulp. Ook vragen wij u wensen en bedenkingen kenbaar te maken.

Inleiding

De gemeente heeft een zekere keuzevrijheid als het gaat om de vorm waarin zij zaken rondom jeugdhulp regelt en vastlegt. Over een aantal zaken schrijft de Jeugdwet echter voor welke vorm leidend is. Zo moeten bepaalde onderwerpen in de gemeentelijke verordening worden geregeld. Er zijn uitspraken van de Centrale Raad van Beroep (CRvB) en eerdere (beleids)keuzes die het nodig maken om onze Verordening jeugdhulp aan te passen. In januari 2025 heeft uw raad ingestemd met (voornamelijk) technische aanpassingen; in deze brief stellen wij nu inhoudelijke aanpassingen voor.

Er zijn drie onderwerpen die helpen om de transformatie van de jeugdhulp verder vorm te geven, waarbij de gemeentelijke verordening ondersteunend kan zijn, te weten: externe (medische) verwijzingen, reikwijdte jeugdhulp en eigen kracht. Wij stellen een aantal aanpassingen aan de verordening voor, gerelateerd aan deze onderwerpen. Daarnaast hebben wij een aantal overwegingen toegevoegd bij de bepaling of een jeugdige in aanmerking kan komen voor een individuele voorziening. Deze aanpassingen leggen wij aan u voor en vragen u hiervoor om wensen en bedenkingen.

Daarnaast is er een aantal aanpassingen dat verband houdt met eerdere (beleids)keuzes. Dit zijn formaliteiten; voor deze aanpassingen vragen wij u dan ook niet om wensen en bedenkingen.

Bijgaand treft u de nieuwe tekst voor de Verordening; de voorgestelde aanpassingen zijn hierin geel en groen gearceerd. De geel gearceerde delen behoeven indien u dat wenst wensen en bedenkingen, de groen gearceerde niet. Tevens zijn het advies van de Adviesraad Sociaal Domein gemeente Groningen (ASDG) en onze beantwoording aan de ASDG ter informatie bijgevoegd.

1. Voorstellen op het gebied van externe (medische) verwijzingen, reikwijdte jeugdhulp en eigen kracht

Onderstaande aanpassingen in de verordening zijn in de tekst geel gearceerd. Indien u dat wenst kunt u hierop wensen en bedenkingen geven.

Beschikkingen bij medische verwijzingen

In de huidige Verordening is vastgelegd dat het college een individuele voorziening na een medische verwijzing alleen op verzoek van ouders of jeugdigen vastlegt in een beschikking. Wij stellen voor om dit te wijzigen, zodat dat het college een te verlenen individuele voorziening na een medische verwijzing altijd kan vastleggen in een beschikking, en dit in ieder geval doet als ouders of jeugdigen hierom verzoeken. Door dit in de Verordening vast te leggen, verankeren we de rol die de gemeente heeft bij medische verwijzingen. Medisch verwijzers (dat wil zeggen huisartsen, medisch specialisten en jeugdartsen) zijn bevoegd om naar jeugdhulp te verwijzen, maar de gemeente blijft hierbij bevoegd om formeel te besluiten tot het verlenen van de noodzakelijke jeugdhulp. Wij merken hierbij op dat het meer of vaker afgeven van beschikkingen bij dit soort verwijzingen leidt wel tot meer administratieve lasten voor de gemeentelijke backoffice.

Beschrijving van de functie Ondersteuner Jeugd en Gezin

De Ondersteuner Jeugd en Gezin (OJG) is gepositioneerd bij de huisarts en biedt kortdurende en laagdrempelige ondersteuning bij uitdagingen rondom opvoeden en opgroeien. Daarnaast maakt de OJG onderdeel uit van de (gemeentelijke) toegang tot jeugdhulp. Dit komt niet terug in de huidige Verordening. Ons voorstel is daarom om een definitie van de OJG op te nemen en in het artikel over medisch verwijzers een lid over de OJG toe te voegen. Hierin wordt benadrukt dat de OJG, naast het bieden van ondersteuning, een rol kan spelen bij verwijzingen naar jeugdhulpaanbieders. Wij verwachten dat dit bijdraagt aan meer grip van de gemeente op medische verwijzingen.

Onderzoek door jeugdhulpaanbieders

De huidige Verordening beschrijft dat medisch verwijzers zich moeten houden aan de regels in de Verordening, waaronder de regel dat algemene voorzieningen voorgaan op individuele voorzieningen.

Na een algemene verwijzing door een medisch verwijzer (dat wil zeggen de medisch verwijzer bepaalt niet welke ondersteuning moet worden ingezet maar geeft een algemene verwijzing naar een jeugdhulpaanbieder) onderzoekt de jeugdhulpaanbieder welke vorm, aard en omvang van jeugdhulp nodig is. Wij stellen daarom voor om in de Verordening vast te leggen dat de jeugdhulpaanbieder zich daarbij ook houdt aan de regels in de Verordening (o.a. waar een onderzoek aan moet voldoen) en de contractafspraken met de gemeente. Dit is in lijn met reeds bestaande afspraken.

Maximumduur of -aantal uren ondersteuning dat door de gemeente wordt vergoed

De Goede Toekenning bestaat uit regionale afspraken om onnodig langdurige jeugdhulp te beperken. Wij stellen voor om een artikel over de Goede Toekenning toe te voegen aan de Verordening om grip op de duur van ondersteuning en jeugdhulptrajecten te verstevigen. Tevens stellen wij voor om op te nemen dat er producten zijn waaraan in de verwijsgids van de RIGG een maximumduur of maximumaantal uren is toegevoegd¹.

Afbakening met andere voorzieningen

De oplossing voor de grote vraag naar jeugdhulp ligt vooral buiten de jeugdhulp: in het gezin, op school, en in de samenleving. De Deskundigencommissie voor de Hervormingsagenda Jeugd benadrukt dat jeugdhulp aanpalend is aan andere levensdomeinen en niet andersom². In de huidige Verordening zijn enkel artikelen opgenomen over afstemming met andere voorzieningen. Ons voorstel is om hier artikelen over afbakening tussen de Jeugdwet en de Zorgverzekeringswet, Wlz, Wet passend onderwijs en Wmo en over de overgang van 18- naar 18+ aan toe te voegen.

Afwegingskader eigen kracht

Uit uitspraken van de Centrale Raad van Beroep volgt dat in de gemeentelijke verordening moet worden uitgelegd wat eigen kracht is en welk afwegingskader daarvoor geldt. De Richtlijn gebruikelijke hulp aan jeugdigen, die als bijlage bij de Verordening is gevoegd, dekt dit onvoldoende. Wij stellen daarom voor om een nieuw artikel over eigen kracht, inclusief afwegingskader, vast te stellen waarin normaliseren centraal staat. Dit artikel vervangt de Richtlijn gebruikelijke hulp aan jeugdigen.

Op grond van het Burgerlijk Wetboek zijn ouders verantwoordelijk voor verzorging, opvoeding en ontwikkeling van hun kinderen. Wanneer er uitdagingen zijn rondom opvoeden en opgroeien, kan de gemeente in beeld komen voor de inzet van jeugdhulp. Niet elke uitdaging rechtvaardigt inzet van jeugdhulp. Recht op jeugdhulp is er niet; recht op een goed en zorgvuldig onderzoek naar de noodzaak van het inzetten van jeugdhulp wel. Als vaststaat dat een vorm van ondersteuning nodig is, betekent dit nog niet dat de gemeente deze moet laten verlenen en vergoeden. Van ouders wordt verwacht dat zij eerst zelf en met hun netwerk vanuit eigen mogelijkheden naar een oplossing zoeken. Als dit probleemoplossend vermogen (nog) tekortschiet, kan ondersteuning worden geboden. Deze ondersteuning moet zich richten op het versterken van de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen, dat wil zeggen eigen kracht.

Afwegingen bij toekenning van een individuele voorziening

Wij stellen voor om een bepaling toe te voegen dat het college bij het toekennen van jeugdhulp de goedkoopst adequate en tijdig beschikbare voorziening verstrekt. Ook stellen wij voor een bepaling op te nemen over het toepassen van een (gedeelde) verklarende analyse bij de afweging die verwijzers maken tussen jeugdhulp met verblijf en thuis wonen met ondersteuning. Een verklarende analyse bevordert een transpa-

¹ Dit is bijvoorbeeld het geval bij gezinsdiagnostiek, ouderschapsdiagnostiek, deeltijd respijtzorg, dyslexiezorg, FACT en bepaalde crisisproducten.

² <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2025/01/30/advies-deskundigencommissie-her-vormingsagenda-jeugd>

rante afweging bij de toekenning van een jeugdhulpvoorziening; niet alleen op basis van urgentie en veiligheid, maar ook op basis van inzicht in oorzaken, draagkracht en netwerk van het gezin en de kosten van de voorziening. Dit bevordert ook de rechtszekerheid. Hoe dit vormgegeven wordt kan door ons college worden vastgelegd in de Nadere Regels.

Met het oog op de stijgende kosten van de jeugdhulp is het van belang dat ook verwijzers zorgvuldig kijken naar alle consequenties van een keuze, en daarmee ook de financiële.

2. Aanpassingen naar aanleiding van eerdere (beleids)keuzes

Onderstaande aanpassen zijn het gevolg van eerdere (beleids)keuzes en besluiten. Hierop worden geen wensen en bedenkingen gevraagd. Deze zijn in de meegestuurde tekst groen gearceerd.

Basis jeugdhulp

Vanaf juli 2025 hebben wij een aantal producten gewijzigd in de Open House inkoop van de RIGG³. Aan deze producten zijn voorwaarden verbonden om aansluiting met de leefwereld en Basis jeugdhulp te versterken. In de Verordening wordt toegevoegd dat er producten zijn waarbij voorwaarden zijn geformuleerd in de verwijsgids van de RIGG. Ook wordt in de omschrijving, inhoud en werkwijze Basis jeugdhulp, die als bijlage bij de Verordening is gevoegd, de term ‘begeleiding’ vervangen door ‘begeleiding en/of ondersteuning’. Basis jeugdhulp biedt immers niet enkel begeleiding.

Formele pgb-tarieven jeugd

De formele pgb-tarieven jeugd zijn voor het laatst aangepast per 1 januari 2024. Wij zijn voornemens deze tarieven te verhogen per 1 januari 2026 o.b.v. de ZIN-tarieven van 2025. De formele pgb-tarieven zelf zijn vastgelegd in de Nadere regels en daarmee een bevoegdheid van het college; in de Verordening staat hoe de tarieven worden berekend en het jaartal dat hiervoor als uitgangspunt is genomen. Dit jaartal wordt daarom aangepast.

De grondslag voor de informele pgb-tarieven jeugd is het wettelijk minimumloon. Aangezien de huidige tarieven hiermee nog in overeenstemming zijn, zien wij momenteel geen aanleiding om deze aan te passen. Dit beoordelen wij per jaar.

³ <https://gemeenteraad.groningen.nl/Documenten/Nr-69-Mededeling-opzeggen-en-wijzigen-producten-BJH-Wethouder-Molema.pdf>

Vervolg

De voorgestelde aanpassingen aan de Verordening jeugdhulp liggen in concept voor. Wij vragen u, indien u dat wenst, om wensen en bedenkingen kenbaar te maken op de thema's beschreven bij onderdeel 1 van deze brief en geel gearceerd in de meege-stuurde tekst.

In december 2025 leggen wij de aanpassingen vervolgens ter besluitvorming aan u voor, zodat deze per 1 januari 2026 kunnen ingaan.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Roelien Kamminga

secretaris,
Sander Gerritsen

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.